

Драги, Стефан Богомилов!

Може би ще сте изненадате на това отворено писмо до Вас, което започнах да пиша отдавна, от преди 10 години по това време, когато отбелязахте Вашия 70-годишен юбилей. И мисля, че е крайно време да Ви го изпратя. Правя го чрез моите колеги и приятели от Българското национално радио във Варна, които във времето са отразявали стотици мачове на „Черно море“ и „Спартак“. Реших да го направя с неограничената им помощ, защото черноморската столица е не само Ваш и техен любим град. Ще Ви призная, че той е и един от моите най-любими и обичани градове!

Причината е проста и, както често се случва в живота, до болка прозаична. Моите баба и дядо по майчина линия, от края на 50-те години на миналия век заживяха в него. Бяха си купили малка и скромна къщичка, която се намираше на улица „Струга“, точно до канала, на има-няма стотина метра от стадион „Спартак“. Като повечето деца и аз прекарвах летните си ваканции при родителите на някой от родителите. Е, нямаше си село, където да отида, но си имах красавицата Варна и морето. А този факт, откъдето и да го погледнеш, изглеждаше по-привлекателен. За три седмици в периода юли – септември като подкрепление пристигаше братовчед ми Христомир от Елена (син на сестрата на мама) и заедно с вуйчо Младен бяхме част от многобройната публика, която всеки ден следобед заемаше места по пейките на стадион „Спартак“ и наблюдавахме поредната тренировка на „синьо-белите“, чоплейки задължителните семки.

Само че вуйчо беше голям привърженик на „Черно море“, какъвто е и до днешен, и не пропускаше Ваш двубой на митичния за онова време стадион „Юрий Гагарин“. Вече имах бойно кръщение с мач на живо – татко ме бе завел през 1970 година (бях само на осем, току-що завършил първи клас) на не по-малко митичния „Девети септември“, днешен рушащ се стадион „Пловдив“ под тепетата. Тогава заради световното първенство в Мексико бяха отложили няколко кръга от родния шампионат и на 17 юли, като част от 28-ия, „Локомотив“ играеше с ЦСКА. Мачът завърши 3:3, мина от 0:2, през 3:2, до крайното 3:3. В детското ми съзнание и до днес останаха тръпката и емоциите от онзи летен ден. Претърпан стадион, страхотни обрати, великолепни футболисти: Христо Бонев, Спас Илиев, Недялко Стамболиев, Васил Анков, Димитър Якимов, Петър Жеков, Димитър Пенев. По-късно животът и професията щяха да ме срещнат с всеки един от тях и щяхме да станем приятели.

Завинаги.

Три години по-късно, на 5 август 1973-та, вуйчо Младен реши, че вече съм достатъчно голям и с неговите приятели Драго, Милчо, Боби, Емо, заедно с варненския ни братовчед Румен, поехме към „Юрий Гагарин“. Предстоеше първият двубой от новото първенство и „Морето“ приемаше „Левски-Спартак“. Подтичвах също пале след тях и слушах как се мотивират и надъхват. Говореха суперлативи за Тахмисян, за Пламен Христов – Пепи, за Дамян Георгиев – Чудото,

за Георги Жеков, Иван Иванов. Тогава за първи път в живота си чух и Вашето име, когато някой от тайфата прогнозира: „Днес Чечи-то ще им разкаже играта!“. Веднага попитах: „А кой е този Чечито?“. Драго моментално ме сезира с обстановката: „Стефан Богомилов, страхотен ляв крак, перфектна игра с глава, капитан на отбора!“. Кратко, точно и кристално ясно.

На трибуните едва си намерихме място, бяхме зад северната врата, имаше над 35 хиляди зрители. Мачът започна великолепно за Вашия отбор. В страхотния Ви ляв крак се убедих още във 2-та минута, когато вратарят на софиянци Стефан Стайков не успя да реагира и трябваше да вади топката от мрежата, но картината от този мач, която оттогава нося в съзнанието си, е едно центриране отдясно, мисля че беше на Дамян Георгиев, Вие надскочихте с половин човешки бой Добромир Жечев и Кирил Ивков, за да се освободите от клещите им, и нанесохте убийствен удар с глава. Не знам как, но „Заека“ Стайков успя да го отрази. А да не забравяме, че в онзи тим на „Левски“ бяха и Стефан Аладжов, и Павката Панов, и Кирил Миланов, и „Типеца“ Иван Стоянов и „Фифи Перото“ – Стефан Павлов. Незабравим мач, който „Черно море“ накрая загуби с 2:3.

По обратния път към дома всички вървяхме тъжни, по-скоро – покрусени, но място за отстъпление нямаше. След седмица предстоеше местното дерби с „ЖСК-Спартак“ и ние пак бяхме на „Юрий Гагарин“. Срещата завърши 1:1, Георги Минчев откри в началото на второто полувреме, малко след това Вие изравнихте от дузпа, отсъдена от съдията Митко Чуков за спъване на Чудото в наказателното поле. След нови две седмици тумбата отново стегна редиците, във Варна идваше пловдивския „Локомотив“. Ново поражение, този път с 2:4, при 0:0 в 25-та минута пропуснахте от бялата точка, в следващата чрез Гочо Василев „черно-белите“ поведоха, в един момент се стигна до 0:3. На трибуните батковците правеха какви ли не заклинания в опит да обърнат резултата – събуване и сменяне на обувки, фланелки, размяна на местата – нищо не помогна! Кризата беше факт и след по-малко от месец тренингот Спас Киров щеше да бъде заменен от Иван Моканов. На излизане от стадиона вървах мълчаливо и слушах какво си говорят големите. Чувах разочарованията им по адрес на отбора, може би най-много укори имаше към капитана и съжаленията, че е изтървал от бялата точка, което е можело да даде друга насока на двубоя. Но аз вече бях влюбен във Вас, във Вашата игра и малко смутено заявих: „Какво пък? Всеки може да пропусне дузпа!“. Тогава някакъв по-възрастен мъж се обърна към мен, кимна леко и сетне рече на останалите: „Малкият е прав!“. Малкият бях аз, а малкият беше защитил големия Стефан Богомилов! Толкова бях щастлив, сякаш повече от победата на нашето „Локо“.

След това гледах и други Ваши мачове до 1976 година, когато се разделихте с „Черно море“ след 14 сезона (1962 – 1976), 346 двубоя за първенство (с тези за купата и Балканската надпревара стават общо 394) и 162 гола все с любимия зелено-бял екип (първи гол срещу „Химик“ /Димитровград/ на 24 март 1963, с който откривате резултата при победата с 2:1, последният е на 17 април 1976, от дузпа извеждате отбора напред в резултата за крайното 4:2 срещу „Дунав“), плюс още 21 за споменатите трофеи. Знам, че за всеки голям голмайстор е много трудно да определи най-красивото си попадение, защото по принцип грозен или лош гол няма, но знам, че най-много цените този срещу ЦСКА в София на 18 септември 1966 година за 1:1, когато надскачате високия вратар Йордан Филипов в може би

най-високия Ви отскок в цялата кариера и над неговите ръце забивате топката в мрежата. Знам и още нещо – за великолепната Ви и неповторима игра с глава е помогнал Вашият вуйчо, който постоянно Ви е подхвърлял кълбото и мъдро е наставлявал как да се извисявате и „чупите“ във въздуха, а после в двора на къщата Ви сте бил поставил кош и непрекъснато сте се упражнявал да я вкарвате в него с глава, по десетина часа дневно. Майка Ви понякога се е ядосвала и е правила забележка с думите, че това не е нормално, но по-късно, когато станяхте един от властелините в играта на втория етаж, сама се е убедила, че от Вашите перманентни тренировки, точно на този компонент, всъщност е имало огромна полза...

Г-н Богомилов, не Ви познавах лично до преди 10 години, до 23 март на 2015-та, когато в Радио Варна представих книгата си „17 крачки към безсмъртието“, посветена на златния период на националния отбор, постигнал най-големия успех в родния футбол, стигайки до 4-то място на Световното първенство в САЩ-94. Когато официална част приключи, големият наш статистик Николай Райков, който водеше представянето, ме приближи до Вас и попита: „Познаваш ли този човек?“. Вие се бяхте облегал на една от колоните и скромно се засмяхте. „Боже – казах си – нима е истина? Големият голаджия е дошъл лично да ме уважи!“. После се ръкувахме, прегърнахме и станяхме приятели.

Завинаги!

След което се заговорихме сякаш се познаваме от векове!

Бяхме заедно с Георги Попов – Тумби, който си отиде от този свят преди малко повече от година, а щом се видяхте, спомените Ви изведнъж оживяха и придобиха вълнуващи измерения. Вие веднага го поканихте и след по-малко от месец той Ви гостува за 70-годишния юбилей!

Тогава започнах да пиша настоящото писмо, за което едва днес намирам сили да Ви го изпратя. В деня на Вашата 80-та годишнина. Изпращам го с цялата любов и уважение, на които съм научен. Изпращам го, за да благодаря за неповторимите емоции и вдъхновението, с които ме дарихте Вие и колегите Ви от Вашето изключително скромно, но незабравимо и неповторимо поколение!

Завършвам с пожеланието за крепко здраве, спокойни времена занапред и по заръка на моя прекрасен баща Никифор, който преди 12 дни навърши 92 години, да Ви предам, че: „Най-хубавото в живота Ви тепърва предстои!“.

Това е всичко, бате Чечи!

Страхотен ляв крак, перфектна игра с глава, капитан на отбора!

Честит юбилей!

*Диян Никифоров
Българско национално радио
Художник – Матей Матеев*